

Sygn. akt VIII *Ua* 27/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Anna Capik-Pater
Sędziowie	Jolanta Łanowy-Klimek del. Magdalena Kimel

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 czerwca 2021r. w G.

sprawy z odwołania E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy w związku z pogorszeniem stanu zdrowia

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 19 lutego 2021 r. **sygn. akt** VI U 14/20

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala odwołanie.

(-) sędzia del. Magdalena Kimel (-) sędzia Anna Capik-Pater (-) sędzia Jolanta Łanowy-Klimek

Sygn. akt VIII Ua 27/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 2 grudnia 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał odwołującemu prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia stanu zdrowia w związku z wypadkiem przy pracy, jakiemu uległ ubezpieczony 6 sierpnia 2010r. o dalsze 20%.

E. K. odwołał się od powyższej decyzji domagając się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do jednorazowego odszkodowania przy uwzględnieniu wysokości kwoty odszkodowania za każdy procent stałego uszczerbku na zdrowiu według stawki określonej w obwieszczeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 21 marca 2019r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy lub choroby zawodowej, tj. 917 zł.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc że zaskarżona decyzja została wydana w następstwie wyroku Sądu Rejonowego Gliwicach

z 15 października 2019r., mocą którego zmieniono decyzję organu rentowego z 21 grudnia 2016r. i ustalono procentowy uszczerbek na zdrowiu odwołującego spowodowany skutkami pogorszenia jego stanu zdrowia w związku z przedmiotowym wypadkiem przy pracy.

W konsekwencji wysokość tego odszkodowania, winna zostać ustalona przy uwzględnieniu stawki za każdy procent uszczerbku, obowiązującej w dniu wydania decyzji z 21 grudnia 2016r.

Wyrokiem z 19 lutego 2021r. sygn. akt VI U 14/20 Sąd Rejonowy w Gliwicach zmienił zaskarżoną decyzję z 2 grudnia 2019r. w ten sposób, że przyznał odwołującemu jednorazowe odszkodowanie z tytułu pogorszenia się stanu zdrowia będącego następstwem wypadku przy pracy z 6 sierpnia 2010r. w wysokości 917,00 zł za każdy procent stałego uszczerbku na zdrowiu, tj. łącznie kwotę 18.340,00 zł, za dalsze 20% uszczerbku na zdrowiu.

Sąd Rejonowy oparł powyższe orzeczenie na następującym stanie faktycznym i poczynił następujące rozważania:

Odwołujący złożył wniosek o przyznanie jednorazowego odszkodowania w związku ze zwiększonym uszczerbkiem na zdrowiu będącym następstwem wypadku przy pracy z 6 sierpnia 2010r. W orzeczeniu z 29 listopada 2016r. lekarz orzecznik ZUS wskazał, że uszczerbek na zdrowiu odwołującego, w związku z wypadkiem przy pracy z 6 sierpnia 2010r., uległ pogorszeniu o 10% i wynosi 20%, wskazując jednocześnie podstawę prawną do ustalenia wysokości uszczerbku na zdrowiu i uzasadnienia, z którego wynikało, że wysokość uszczerbku na zdrowiu powinna wynosić co najmniej 30%. W rozpoznaniu sprzeciwu odwołującego, orzeczeniem z 16 grudnia 2016r. komisja lekarska ZUS wskazała, że orzeczony procentowy uszczerbek na zdrowiu odwołującego w związku z wypadkiem przy pracy nie uległ pogorszeniu i nadal wynosi 10%. Decyzją z 21 grudnia 2016r. organ rentowy odmówił odwołującemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu zwiększenia uszczerbku na zdrowiu, w związku z następstwami wypadku przy pracy z uwagi na brak pogorszenia uszczerbku na zdrowiu.

Od decyzji tej ubezpieczony wniósł odwołanie do Sądu Rejonowego w Gliwicach, który wyrokiem z 15 października 2019r., w sprawie VI U 40/17, zmienił decyzję z 21 grudnia 2016r. w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do jednorazowego odszkodowania za dalsze 20% uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy z 6 sierpnia 2010r. i ustalił, że łączny uszczerbek na zdrowiu z tego tytułu wynosi 30%. Wyrok jest prawomocny.

Organ rentowy, wykonując powyższy wyrok wydał zaskarżoną decyzję z 2 grudnia 2019r. mocą, której przyznał jednorazowe odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku przy pracy, jakiemu uległ odwołujący i ustalił, że wysokość jednorazowego odszkodowania wynosi 15.600 zł, to jest 20 razy 780 zł za każdy procent stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z pogorszeniem się stanu zdrowia odwołującego o kolejne 20% uszczerbku na zdrowiu.

Odwołujący nie zgodził się ze sposobem wyliczenia wysokości jednorazowego odszkodowania i złożył odwołanie do Sądu domagając się wyliczenia jednorazowego odszkodowania, z uwzględnieniem stawki obowiązującej w dniu wydania zaskarżonej decyzji, tj. kwoty 917,00 zł.

Powyższych ustaleń Sąd I instancji dokonał w oparciu o akta organu rentowego oraz akta sprawy VI U 40/17.

W powyższym zakresie Sąd uznał okoliczności sprawy za bezsporne i wszechstronnie wyjaśnione i przyjął, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji powołując się w pierwszej kolejności na treść art. 12 ust. 2 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z roku 2019, poz. 1205), zwanej ustawą wypadkową wskazał, że jeżeli skutek pogorszenia się stanu zdrowia stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu będący następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, który był podstawą przyznania jednorazowego odszkodowania, ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10 punktów procentowych, jednorazowe odszkodowanie zwiększa się o 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent uszczerbku na zdrowiu przewyższający procent, według którego ustalone było to odszkodowanie, z zastrzeżeniem art. 55 ust. 2.

Dalej Sąd I instancji powołując się na art. 12 ust. 5 ustawy zauważył, że do ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w ustępie 1-4 przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie obowiązujące w dniu wydania decyzji, o której mowa w art. 15. Z kolei zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy przyznanie lub odmowa przyznania jednorazowego odszkodowania oraz ustalenie jego wysokości następuje w drodze decyzji zakładu.

W konsekwencji Sąd Rejonowy uznał, iż w niniejszej sprawie ustalenie wysokości jednorazowego odszkodowania nastąpiło decyzją z 2 grudnia 2019r., zatem stawka wysokości jednorazowego odszkodowania winna być ustalana na dzień wydania tej decyzji, tj. zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 21 marca 2019r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, które za każdy procent stałego uszczerbku na zdrowiu, na dzień wydania tej decyzji, przewidywało kwotę 917,00 zł. Tym samym należne odwołującemu odszkodowanie za dalsze 20% uszczerbku na zdrowiu, winno wynosić 917,00 zł za każdy procent stałego uszczerbku na zdrowiu, tj. łącznie 18.340,00 zł.

W tym stanie rzeczy, w oparciu o przytoczone przepisy prawa Sąd Rejonowy zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu jednorazowe odszkodowanie w łącznej kwocie 18.340,00 złotych, za dalsze pogorszenie się stanu zdrowia odwołującego o kolejne 20% uszczerbku na zdrowiu.

Apelację od wyroku wniósł organ rentowy.

Zaskarżając wyrok w całości, apelujący zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, pod postacią art. 12, ust. 5 w zw. z art. 15, ust. 1 ustawy z wypadkowej, poprzez ich błędną wykładnię i przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia stanu zdrowia będącego następstwem wypadku przy pracy z 6 sierpnia 2010r., w błędnej wysokości 917,00 zł, za każdy procent stałego uszczerbku na zdrowiu, tj. łącznie kwotę 18.340,00 zł, za dalsze 20% uszczerbku na zdrowiu.

W oparciu o tak postawiony zarzut apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu organ rentowy zarzucił rozstrzygnięciu Sądu I instancji oparcie na błędnej interpretacji powołanych w uzasadnieniu tego wyroku, przepisów art. 12, ust. 1-2 i 5, w zw. z art. 15 ustawy wypadkowej. W ocenie apelującego prawidłowa interpretacja tych przepisów, oparta w szczególności na wykładni językowej w powiązaniu z kontekstem obu zestawionych przepisów, prowadzi do wniosku, iż właściwą jest stawka za każdy procent jednorazowego odszkodowania, obowiązująca w dacie wydania decyzji przyznającej, lub odmawiającej przyznania jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia uszczerbku na zdrowiu. Nie zaś, jak przyjął Sąd Rejonowy, stawka tego odszkodowania, obowiązująca w dacie wydania zaskarżonej decyzji, która jest pochodną decyzją, wykonującą wyrok zmieniający decyzję, w której odszkodowanie z tytułu zwiększenia uszczerbku na zdrowiu zostało ustalone.

W odpowiedzi na apelację, ubezpieczony wniósł o jej oddalenie, podtrzymując dotychczas prezentowane przez siebie stanowisko, podzielił w całości rozważania Sądu I instancji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach zważył co następuje:

Apelacja organu rentowego zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe i w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i wyprowadzone na ich podstawie wnioski. Nie zachodzi w tej sytuacji potrzeba szczegółowego ich powtarzania .

Jednakże wywodów prawnych zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie można uznać za prawidłowe.

Kwestią sporną w przedmiotowej sprawie było przyjęcie przez Sąd Rejonowy stawki odpowiadającej 1% jednorazowego odszkodowania, obowiązującej w dacie wydania zaskarżonej decyzji, nie zaś jak domaga się tego organ rentowy, w dacie wydania pierwotnej decyzji ustalającej dla odwołującego kwestię jednorazowego odszkodowania w związku z jego wnioskiem o zwiększenie uszczerbku na zdrowiu w związku z następstwami wypadku przy pracy.

Jak trafnie ustalono przed Sądem Rejonowym, odwołujący złożył wniosek o przyznanie jednorazowego odszkodowania w związku ze zwiększonym uszczerbkiem na zdrowiu będącym następstwem wypadku przy pracy z 6 sierpnia 2010r. W orzeczeniu z 29 listopada 2016r. lekarz orzecznik ZUS wskazał, że uszczerbek na zdrowiu odwołującego, w związku z wypadkiem przy pracy z 6 sierpnia 2010r., uległ pogorszeniu o 10% i wynosi 20%, wskazując jednocześnie podstawę prawną do ustalenia wysokości uszczerbku na zdrowiu i uzasadnienia, z którego wynikało, że wysokość uszczerbku na zdrowiu powinna wynosić co najmniej 30%. W rozpoznaniu sprzeciwu odwołującego, orzeczeniem z 16 grudnia 2016r. komisja lekarska ZUS wskazała, że orzeczonego procentowy uszczerbek na zdrowiu odwołującego w związku z wypadkiem przy pracy nie uległ pogorszeniu i nadal wynosi 10%. Decyzją z 21 grudnia 2016r. organ rentowy odmówił odwołującemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu zwiększenia uszczerbku na zdrowiu, w związku z następstwami wypadku przy pracy z uwagi na brak pogorszenia uszczerbku na zdrowiu.

Sąd Rejonowy w Gliwicach, wyrokiem z 15 października 2019r., w sprawie VI U 40/17, zmienił decyzję z 21 grudnia 2016r. w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do jednorazowego odszkodowania za dalsze 20% uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy.

Organ rentowy, wykonując powyższy wyrok wydał zaskarżoną decyzję 2 grudnia 2019r. mocą, której przyznał jednorazowe odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku przy pracy, jakiemu uległ odwołujący i ustalił, że wysokość jednorazowego odszkodowania wynosi 15.600, to jest 20 razy 780 zł za każdy procent stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z pogorszeniem się stanu zdrowia odwołującego.

Stosownie do treści przepisu art. 12 ust. 5 w zw. z art. 15 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1205), jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przy czym do ustalenia jego wysokości przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie obowiązujące w dniu wydania decyzji, o której mowa w art. 15. Artykuł 15 stanowi zaś w ust. 1, że przyznanie lub odmowa przyznania jednorazowego odszkodowania oraz ustalenie jego wysokości następuje w drodze decyzji ZUS.

Jak stwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z 7 kwietnia 2009r., sygn. I UZP 2/09, w razie odmowy przyznania jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy - orzeczeniem o uszczerbku na zdrowiu w rozumieniu art. 46 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych jest decyzja organu rentowego o odmowie przyznania jednorazowego odszkodowania (art. 15 ust. 2 pkt 2 tej ustawy). Wysokość jednorazowego odszkodowania ustala się według stawek za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu obowiązujących w dniu wydania tej decyzji, a kwota należnego odszkodowania przysługuje wraz z ustawowymi odsetkami określonymi przepisami prawa cywilnego od daty wydania zaskarżonej decyzji.

W uzasadnieniu wyroku z 8 maja 2012r., sygn. akt II UK 250/11, Sąd Najwyższy uznał natomiast, że do ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania w przypadku nieterminowego wydania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzji przyznającej to prawo przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie obowiązujące w dniu, w którym najpóźniej powinno nastąpić wydanie decyzji (art. 12 ust. 5 w związku z art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych).

Sąd Okręgowy podziela poglądy wyrażone w cytowanym wyżej orzecznictwie, stwierdzając, że kwota jednorazowego odszkodowania powinna zostać w niniejszej sprawie określona na dzień wydania zaskarżonej decyzji.

Bezspornym pomiędzy stronami było, iż decyzją z 21 grudnia 2016r. organ rentowy odmówił odwołującemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu zwiększenie uszczerbku na zdrowiu, w związku z następstwami wypadku przy pracy z uwagi na brak pogorszenia uszczerbku na zdrowiu. Przedmiotu sporu nie stanowiło też, że na skutek odwołania, decyzja ta została zmieniona wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z 15 października 2019r., w sprawie VI U 40/17. Z kolei zaskarżona w niniejszym postępowaniu decyzja z 2 grudnia 2019r., mimo jej brzmienia w na nowo nie rozstrzyga prawa odwołującego do jednorazowego odszkodowania, w związku z jego wnioskiem z roku 2016, a jedynie formalnie wykonuje powyższy wyrok. Nie ma zatem znamion decyzji konstytutywnej.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy w Gliwicach błędnie przyjął, że jednorazowe odszkodowanie przyznane na skutek wykonania wyroku z 15 października 2019r., winno zostać ustalone według stawki za 1 % stałego uszczerbku na zdrowiu, obowiązującej w dniu wydania zaskarżonej decyzji.

Mając powyższe na uwadze, trzeba wskazać, iż w dacie wydania pierwotnej decyzji rozstrzygającej kwestię zwiększenia uszczerbku na zdrowiu (tj. 21 grudnia 2016r.), stosownie do treści obwieszczenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej z 26 lutego 2016. (M. P. z 2016r. poz. 206) kwoty jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, o których mowa w art. 12 i art. 14 ust. 1-4 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, wynosiły 780 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Wbrew żądaniom odwołującego brak było zatem możliwości ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania przy przyjęciu kwoty 917 zł za każdy procent uszczerbku tj. kwoty wynikającej ze znacznie późniejszego, bo wydanego 21 marca 2019r., obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy przyjął, że organ rentowy w zaskarżonej decyzji prawidłowo ustalił wysokość jednorazowego odszkodowania dla E. K. na kwotę 15.600,00 zł, tj. kwotę odpowiadającą dalszym 20% uszczerbku na zdrowiu, przy przyjęciu, że wysokość odszkodowania za 1% uszczerbku wynosi 780 zł.

W tym więc zakresie, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., zaskarżony wyrok został zmieniony w ten sposób, że odwołanie od zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. z 2 grudnia 2019r. zostało oddalone.

(-) sędzia del. Magdalena Kimel (-) sędzia Anna Capik – Pater (ref.) (-) sędzia Jolanta Łanowy – Klimek